

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
20:42	19:08	18:09	תל אביב
20:46	19:11	18:08	ירושלים
20:41	19:07	18:08	חיפה

שבת שלום ומבורך!
העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

ראש השנה - יום הדין

ראש השנה הוא יום של משפט לכל השנה כולה

גילו ברעדה

כל נפש יהודית רועדת מהתרגשות, דומעת בטירה. אנו רואים את מראות השנה החולפת עוברים לנגד עינינו, ומתחילים כי מי יודע מה צופן לנו העתיד. למרות זאת, ראש השנה הוא יום של חג. השולחנות ערוכים בהדר, מהמטבח עולים ריחות התבשילים המיוחדים, הניכרים בזכות נגיעות הדבש המעורב בהם, סימן לשנה המתוקה העומדת בפתח.

מצד אחד, זהו יום של חג. אנו שמחים בו, עורכים סעודות בבשר ויין. מצד שני, אין ספק כי זהו יום דין, כל באי עולם עוברים כבני מרון, ומקבלים את גזר דינם. כיצד נוכל לחגוג בשמחה ביום כה מתוח? כיצד נוכל לחייך ולעלוץ בשמחה של מצוה, ביום בו מתקיים המשפט המורכב ביותר עבורנו?

אך בהתבוננות מעמיקה נבין כי אין בכך כל סתירה, ההיפך. במשפט רגיל, הנשפט מוצא עצמו באולם הדינים, כשלצידו רק עורך הדין שלו, שמומחה ככל שיהיה - השפעתו מוטלת בספק, כי המכריע הוא רק השופט, והוא - אובייקטיבי לחלוטין, אינו נוטה לאף צד... משפט כזה, בוודאי מלווה במתיחות ודאגה רבה!

לעומת זאת, במשפט ראש השנה שאנו עומדים בפניו, מי שניצב לצידו הוא השופט בכבודו ובעצמו! אין כמוהו מי שרוצה שייגזר דינו לטוב, עד כדי שהוא מגלה לנו כיצד לרצותו, הוא מעניק לנו את הטיעונים כיצד לנצח במשפט, הוא נותן לנו את הכלים לצאת זכאים בדין, כי הוא רוצה את טובתנו!

כשהשופט בעצמו בצד שלך, ככל שאתה מודאג - אתה גם שמח. העובדה שהשופט לצידך - נוסכת בך כוחות, מעניקה לך תקווה. נכון, בוודאי המשפט הוא משפט, יש להיערך אליו, יש להשתמש בכלים שגילה לנו השופט - התשובה הכלים התפילה והצדקה, אך אנו עושים זאת בשמחה, מתוך הבנה כי השופט עימנו, מקווה לגזור דינו לטוב!

צריכים לדעת שבימים אלו ניתן להרוויח שנה שלמה. **תחטוף כל צדקה!!** איך יודע איזה צדקה מסוגלת להציל אותך ממות!! איך יכול אתה לישון, אמור סליחות. איך אפשר לבוא לראש השנה בלא סליחות! אצלנו הקירות רועדות כאן מהסליחות! המקובל רבי יעקב עדס דיבר איתי בטלפון, לפני הסליחות. אמר לי אינני מחניף חלילה, אולם אספר לך, היה עצרת של מליון איש בירושלים, לא הרגשתי השראת השכינה כמו אצלכם בישיבת אור דוד, אינני יודע הסבר אמר לי, אבל ככה היא האמת. הוא אמר לי אני מקבל הזמנות מכל הארץ, אבל רק אצלך אני מרגיש כזו השראת השכינה, מקום קדוש שלומדים בו תורה מתוך יראה כל היום, מקום ספוג בתהילים בחצות ליל שבת קודש.

ימים ספורים לפני יום הדין, אסור להיות שקטים, אתה בדרך? אמור תהילים! הפה שלך ימלא תהילים, משנה, אתה עומד לדין ותלמוד תורה כנגד כולם, תחטוף צדקות, גמילות חסדים. העולם כולו רועד, איש אינו יודע מה יהיה איתו ומה יגזר עליו.

'מפני שיבה תקום' אומר הזוהר הקדוש לפני שתזקין תשוב בתשובה, מי יאמר שתזכה להזקין, עכשיו, כשאתה צעיר והסינונות גדולים, עכשיו תשוב. ומתי אם לא בימים אלו, שהשערים פתוחים והקב"ה דופק, פתחו לי, **"שובו אלי ואשובה אליכם"** פתחו לי את הלב אני רוצה לשכון אצלכם, המלך מגיע אליך הביתה ואתה אומר לו אני עייף? לא מלך, לא נשיא, אדם שיש לו השפעה עליך לא תפתח לו את הדלת? וכאן עומד הקב"ה, מלכינו אוהבנו, דופק לנו "פתחי לי אחותי רעייתי יונתי תמתי" פתחו את הלב אני רוצה להשרות שכינתי בתוכם חזרו בתשובה! ומה תענה לו, יש לי משחקים, יש לי בילויים, תבוא עוד שישים שנה אפתח את הדלת. אוי לאותה בושא אוי לאותה כלימה, אוי להם מיום הדין אוי להם מיום התוכחה! בואו נשוב עכשיו לאבינו שבשמיים!

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

נחנו נמצאים ימים ספורים לפני יום הדין הגדול והנורא, בוגזר על כל באי עולם, מי יחיה ומי ימות, מי בסקילה ומי בחניקה, מי יעשיר ומי יעני, מי ינוח ומי ינוע, כל אחד ואחד מאיתנו, כל אחד בכל מקום שהוא, נדון כעת לשנה שלמה, ולא רק אלא כל באי עולם, וכל המדינות, איזו לחרב ואיזו לשלום, איזו לרעב ואיזו לשובע. אדם שיש לו משפט, הוא לא נרדם בלילה, האוכל שלו לא אוכל, השונה לא שונה, הוא רץ לרבנים, לצדיקים, שיברכוהו, שיעצוהו עצה הגונה, ואם כך לפני שופט בשר ודם, **כשעומדים לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה**, שאין משויו פנים לפניו, "האומר הקב"ה וותרן יותרו חייו", על אחת כמה וכמה צריך לפחד מיום הדין!

שימו לב, עולם הפוך: הלומדים תורה כל היום, רועדים מיום הדין, מקבלים קבלות, אומרים סליחות ותחנונים, מתנהגים כבובד ראש מתקרבים אחד לחברו, וברחוב - עושים כל הרע שבעולם, וראש השנה מתבטא אצלם בתפוח בדבש ובראש כבש. למה זה דומה? לאדם שאינו מבין את כללי הנהיגה, הוא נוסע חופשי ומאושר עד שמוצא את מותו חלילה, **כך מי שלא יודע מה זה ראש השנה, מה זה יום הדין, לא מפחד**. אבל היודע את הדין יש לו פחד, כשיש דעת יש פחד. תשים אדם על מעקה של גג בגובה עשר קומות ימות רק מהפחד, אבל אם תשים שם תינוק הוא לא יפחד כי אין לו דעת. כך גם אנשים שברחוב לא ידעו ולא יבינו בחשכה יתהלכו, מהומת מות לא תפקדם כי הם כתינוקות שלא יודעים את הדין ואת הסכנה. פחד בא מן הדעת.

והאמת, הרי כל שנה מתים אנשים ממחלות, אנשים מענים ומתענים, הרבה על הכבישים והרבה בפיגועים, ואין איש יכול להחליט זה לא יקרה לי. כמו שאומר הפסוק: **אל תהיו כסוס כפרד אין הבין!!** עליך לעורר את עצמך, לקחת את עצמך בידים! לך לשיעורי תורה, לדרשות, שמע מה זה תורה ומה זה יום הדין, עורר את עצמך לקראת הימים הנוראים, אל תשאר כפתי וכשוטה שהימים הנוראים הם אצלו תפוח בדבש וסימנים טובים, או תקיעות ובית כנסת, ואת הלב שוכחים ותשובה לא עושים.

רגע חושבים עמ' 4

מדריך לחיים עמ' 3

פינת ההלכה עמ' 3

סיפור לשבת עמ' 2

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

שרשרת של הפתעות

הטמון בתשלומה - חשתי חובה להתאמץ למענה, ולהעניק לה את השרשרת היקרה בתמורה למאמץ הרב שהשקיעה!

בעל החנות חיך והוסיף: 'לכי לדרכך, וכל הכבוד על המסירות הרבה למען אחייך ואחיותייך, היתומים הצעירים. תשתמשי בשרשרת בבריאות ותזכרי, שהיא השרשרת היקרה ביותר בעולם, כי היא נקנתה בכל כספו ובמלוא מאמציו של מי שרכש אותה!'

הסיפור הזה, שקרה באמת ומופיע בספר 'דורש טוב' בשם הגאון רבי גואל אלקריף שליט"א ששמעו מבעל החנות, חושף בפנינו טפח מעבודת היום הנפלא שאנו ניצבים בפתחו, יום ראש השנה: ביום זה אנו מבקשים ששרשרת יקרה, לא אחת - אלא שרשראות של יהלומים ומרגליות - חיים, בריאות, פרנסה, הצלחה, נחת, רוממות רוחנית, שנה שלימה - ששרשרת זהה יקרה ועמוסה בפנינים ויהלומים!

רק אנו יודעים, עד כמה יש לנו מעט לשלם... כמה אגורות פה, כמה אגורות שם, מעט זכויות שצברנו. הדרך בה נוכל לקנות את שרשרת המתנות הזו, הכלי שיוביל אותנו לזכות בכל המרגליות הללו, הוא המאמץ לתת את המירב במקסימום שאנו מסוגלים. פשוט לבוא ולומר לאבא שבשמים, 'אין לי הרבה במה לשלם, אבל יש משהו רוחני שאני מאוד מתקשה בו, ואני הולך לרכו בו את מקסימום המאמץ שלי!'

הבה נחשוב באיזו מצוה אנו מתקשים קצת, או שיש לנו חולשה בנושא מסויים שראוי שנקפיד בו יותר. זה ידרוש מאיתנו מאמץ מרוכז, אך כזה שנוכל לעמוד בו, כמו לבוא מוקדם יותר לתפילה, להיזהר יותר מלשון הרע, להתחזק בקביעות עתים לתורה, לטפח יותר את כיבוד הורינו, או כל קבלה אחרת. נבחר בקבלה האחת הממצה את כל היכולת שלנו, ועימה נבוא לאבא שבשמים ונאמר:

'אבא יקר, החותך חיים לכל חיל! אנו כמו אותה ילדה קטנה, אין לנו הרבה במה לשלם. יש לנו קצת, אבל הקצת הזה הוא הקצת היקר בעולם, הוא שיא המאמץ שלנו. אבא טוב ואהוב! אנו מקבלים על עצמנו קבלה טובה אחת שנעמוד בה, והיא כל מה שיש לנו וכל האפשרויות שלנו. וברחמיך וחסדיך הרבים, תערב הקבלה הטובה והחזקה הזו לפניך, ותזכה אותנו בשנה טובה ומבורכת!'

קל הבין כי מדובר בסכום של פחות ממאה שקלים, בעוד שמחירה של השרשרת 5,000 שקלים ומעלה... 'מצוין!' - אמר לילדה, 'יש לך מספיק כסף כדי לקנות את השרשרת. הנה, אני כבר עוסף אותה בקופסא יפה, ובינתיים תכתבי לאחותך ברכה, שנוכל להכניסה לתוך העטיפה המהודרת!'

'נפלא!' אמרה הילדה. 'זה מספיק כסף, נכון?' - 'בהחלט', השיב בעל החנות, 'זה ממש מצוין!', הוסיף, וארוז את הברכה העליזה עם התכשיט העדין והיוקרתי לתוך שקיק בד נאה. 'רק קחי את זה בזריזות, בסדר?'

הילדה הנהנה בהסכמה, אמרה 'תודה' חטופה ויצאה מאושרת מהחנות. בעל החנות היה מאושר לא פחות ממנה, הוא הרגיש שעשה היום מעשה טוב ואצילי, לשמח ליבם של יתומים רכים ועזובים...

בערב, דקות ספורות לפני סגירת החנות, הגיעה בריצה נערה נסערת והשיבה את השרשרת בהתנצלות: 'סליחה, אדוני, אבל אחותי היתה כאן היום ולקחה את השרשרת הזו. היא חושבת ששילמה עליה, אבל אני יודעת שהשרשרת הזו שווה כמה אלפי שקלים, וזה פשוט לא יתכן... בבקשה, אל תכעס עליה, היא לא באמת כוונת טובות לשמח אותי, אבל אני ממחרת להחזיר את השרשרת, כי לא יתכן שהיא נרכשה!...' - אמרה בגמגום...

'היא דווקא כן נרכשה, כדת וכדין!' - אמר בעל החנות. 'אחותך היתה כאן, בחרה בשרשרת ושילמה במיטב כספה. אף אחד עוד לא שילם לי מחיר כזה עבור שרשרת כזו!'

'בהחלט', צחקה הנערה המבולבלת, 'בוודאי שאף אחד עוד לא שילם כמה עשרות שקלים על שרשרת זהב ויוקרתי, משובצת יהלומים... זה מה שהיה לה בארנק, ובמחיר כזה - אי אפשר לקנות שרשרת!' - השיבה הנערה בחוסר הבנה מוחלט...

'כן, היא באמת שילמה לי רק כמה עשרות שקלים, אבל אף אחד עוד לא שילם מחיר כזה... אסביר לך: לחנות הזו, באים בדרך כלל אנשים עשירים, והם קונים תכשיט בכמה אלפי שקלים - אחוז מזערי מכל הונם. זה אולי הרבה יותר כסף, אבל זה חלק קטן מאוד מכל כספם של לקוחותיי... לעומתם, הלקוחה שהייתה כאן היום בצהריים, אחותך הקטנה, שילמה לי בכל מה שהיה לה. נכון, אין ערוך ואין השוואה בין הכמה שקלים ששילמה למחירה האמיתי של השרשרת, אך היות והיא שילמה בכל מה שהיה לה, במקסימום העומד לרשותה, במעט הכסף אך ברוב המאמץ

היה זה באחת מחנויות התכשיטים היוקרתיים והנודעות, בשעת צהריים מוקדמת ושקטה. בעל החנות עסק בסידור הוטריונות, הכורעות תחת נטל הזוהב המשובץ ביהלומים הממלא אותן בצפיפות. לפתע, נכנסה אל החנות ילדה קטנה כבת 10 בלבד, בעל החנות הופתע - - -

הוא הביט ב'לקוחה' הצעירה, ושאל אם היא צריכה עזרה. 'בהחלט כן', צפצפה הקטנה, 'אני מחפשת שרשרת, אבל לא סתם שרשרת. שרשרת מזהב, עם הרבה יהלומים, וטונות של נצנצים. שרשרת יפה ומכובדת כזאת' - תיארה הילדה את מבוקשה בשפה ילדותית מתוקה...

בעל החנות התפלא, אבל כמוהו - נצר את פליאתו בלבד. הוא הציע לילדה לבחור מתוך סטנד של שרשראות זהב ויוקרתיים, המשובצות אבני חן ויהלומים יקרים. הילדה סקרה את השרשראות בעיניה, וכהרף עין בחרה: 'את זו אני רוצה!' - אמרה, והצביעה על אחת השרשראות היקרות ביותר...

'זה לא מתאים לילדה קטנה!' - פסק בעל החנות בפשטות. 'אולי תחפשי משהו יותר קליל?'

'לא, לא, זה לא בשבילי!' - אמרה הילדה והרימה עוד גבה בפניו של המוכר, 'אני צריכה לקנות שרשרת מתנה לאחותי. היא כבר נערה מבוגרת, בת 18, ומאז שאמא ואבא נפטרו היא כמו אבא ואמא בשבילי' - המשיכה הילדה לתאר כשעיניה מעלות דמעות געגוע, 'היא מחזיקה לנו את הבית, היא מבשלת ומכבסת ומנקה ודואגת לנו, לי ולמיושי ולשרי ולחזקי ולשירה!...'

בשלב הזה כבר הבין בעל החנות, כי הוא עומד בפני משהו לא שגרתי בעליל... הוא הניח לילדה לספר בחופשיות את אשר על לבה: 'חשבנו ביחד, כל האחים והאחיות, שנחסוך כסף לקנות לה מתנה. כבר יותר משנה אנו חוסכים כל שקל שאנו מקבלים, כל 10 אגורות. לא קנינו כלום כבר יותר משנה, לא סוכריות בקיוסק ולא צעצוע ב'הכל בשקל', כי אנחנו חוסכים את הכסף לקנות לה מתנה!...'

הילדה עצרה לרגע, והמשיכה בקולה המתוק והעדין: 'היא כל כך מסורה בשבילנו, שהרגשנו שחייבים לקנות לה מתנה, איזו שרשרת מפוארת, כמו שמגיע לה. עכשיו סיימנו שנה למבצע החיסכון, ויש לנו כבר כסף, אז באתי לקנות לה מתנה!' - סיכמה הילדה את ה'דיון' המרגש...

'והיכן הכסף לשלם?' - שאל בעל החנות הנרגש. 'הנה' - שלפה הילדה ארנק רוד קטן, והחלה להוציא מתוכו מטבעות, בשלל סוגים וגוונים... הרבה עשרות אגורות, כמה שקלים בודדים, ואפילו כמה מטבעות של 5 שקל...'

בעל החנות הביט בערימת המטבעות, ובמבט

"בערב, דקות ספורות לפני סגירת החנות הגיעה בריצה נערה נסערת והשיבה את השרשרת בהתנצלות..."

מדריך לחיים

הרב אהרן פרידמן

הרב רועי גנון

פינת ההלכה

כיצד נראה כפייתיות

הסובלים מדחף כפייתי מתנהגים כאחד האדם בכל העניינים, אבל על כמה דברים הם מקפידים בצורה מוגזמת ובמידה קיצונית, מעל ומעבר למה שמקובל וסביר להקפיד בדברים מעין אלו, וכמעט תמיד, מתוך חרדה ושיקולים מוזרים ולא מובנים.

וידוא חוזר ונשנה שעשו פעולה מסוימת מחשש סכנה או מכל סיבה אחרת. הסובלים מאובססיה זו יבדקו אם נעלו את דלת הבית, אם כיבוי את התנור או את האש בכיריים וכדומה, כדי למנוע אסון. גם כאשר יעלו על משכבם בלילות ויהיו קרובים להירדם, החשש עלול לשוב ולהתעורר בהם, והם ירדו לבדוק שוב אם הכל בסדר.

יש שיבדקו שוב ושוב אם הארנק מונח במקומו בשלום ובבטחה. זה עשוי להיות בטקס הכולל סדרת בדיקות לאחר שמחזירים את הארנק למקומו, או בבדיקה חוזרת מדי כמה דקות כדי לוודא שהארנק עדיין מונח במקום. הזכרת ארנק, אבל באותה מידה זה עשוי להיות כל דבר אחר שלא רוצים לאבד, כמו מפתחות, עט או פתק כלשהו, ששומרים בכיס, שמכניסים לשקית ובלי קשר למידת חשיבותו או לערכו האמיתי.

הדחף לחזור ולוודא עשוי לבוא לידי ביטוי גם בכתיבה. הסובלים ממנו בתחום זה עוברים שוב ושוב על אות מסוימת או כל כמה אותיות, כדי לוודא שהן נכתבו כראוי. לא משנה אם העברת הקולמוס שוב ושוב משבשת את הבהירות, הורסת את צורת האות ומקשה את קריאתה, הם מרגישים דחף עז ובלתי נשלט "לתקן" את האות ולוודא שהיא כתובה "כראוי". כך גם אם יברייגו בורג למשל, הם ימשיכו לסובב ולחזק אותו עוד ועוד, 'כדי לוודא שהוא בפנים עד הסוף', גם כשכבר אין שום סיכוי להכניסו עוד, לא פעם, ברצונם לחזק את מה שכבר חזק דיו, הם שוברים חפצים עדינים.

עיסוק אובססיבי בכל מה שקשור לניקיון, כדי להינצל מזיהום, כדי שלא להידבק במחלות וכדומה. אצל אישה זה עשוי להתבטא בהקפדה לנקות את הבית ביסודיות מדי יום ביומו, ולפעמים אף יותר מפעם אחת ביום, ודווקא בסדר מסויים – להתחיל מפינה זו ולא מפינה אחרת. יש המקפידים על הדחה מוגזמת של הכלים שבהם השתמשו בארוחה. הם תמיד מדיחים כל כלי וכלי בסבון ובמים, מספר מדויק של פעמים, בלי שום קשר לכמות הלכלוך שדבק בכלי. יש שמחליפים בגדים כמה פעמים ביום, או מכבסים את המגבות לאחר כל שימוש, וכמובן רוחצים ידיים אחרי שהם נוגעים בדבר כלשהו, ולפעמים אף מקרצפים את הידיים עד כדי פגיעה ממשית בעור.

זה עשוי להתבטא באלף ואחת צורות, שהצד השווה שלהן הוא ההקפדה על הניקיון מעל ומעבר למה שנדרש מצד ההיגיון ובלי שום פרופורציה ללכלוך או לזיהום שקיים במקום, מתוך חרדה שאם לא ינהגו כך, משהו איום יקרה.

הלכות ראש השנה

א. מנהג עם ישראל לאכול בשני הלילות מיני מאכלים שיש בהם רמז לסימן טוב שיהיה טוב כל השנה, ולכן נהגו לאכול דלעת, כרתום, סילקא (תרד), תמרים, רוביא (בלשון ערבית זה לוביא), רימונים, ראש כבש ותפוח בדבש או בסוכה.

ב. סדר קדימת המאכלים הם כך: 1. תמר. 2. רימון. 3. תפוח בדבש או בסוכה. 4. רוביא. 5. קרא. 6. כרתום. 7. סילקא. 8. ראש של כבש.

ג. רצוי לבשל את הכרתום והסילקא (תרד) ואם לא בשלו עדיף לא לאכלם כיוון שנהגו שלא לאכול דברים חריפים בראש השנה, ולכן יקחוהו ויאמר את "יהי רצון".

ד. יקח ראש של כבש או איל, ואם לא מצא כבש או איל יקח ראש של בהמה אחרת או ראש של עוף, וטוב לקחת עם הראש בשר כבש ולומר "זכר לאילו של אברהם אבינו עליו השלום" (אמנם לא חייב לקחתו עם הראש).

ה. אחר שעושים קידוש יטלו ידיים ויברכו ברכת המוציא ויאכלו כזית לחם (27 גרם), ואחר כך יקח תמר שאותו צריך להקדים כיוון שהוא מפירות שארץ ישראל נשתבחה בהם ויברך על התמר "בורא פרי העץ", ואם הוא פרי חדש אצלו שעדין לא אכל אותו יברך עליו גם ברכת "שהחינו" ויאכל את התמר, ואחר כך יקח תמר אחר ויאמר את "יהי רצון" שאומרים על התמר, ובברכת בורא פרי העץ שמברך על התמר יכוון לפטור את פירות העץ שעל השולחן, וכן גם בברכת "שהחינו" יכוון לפטור את כל הפירות החדשים שנמצאים לפניו על השולחן, אולם על הירקות שאוכל ושאומר עליהם את "יהי רצון" לא יברך עליהם בורא פרי האדמה כיוון שנמצא בתוך הסעודה.

ו. יש נוהגים לאכול מפירות אלו אחר שעושים קידוש קודם נטילת ידיים לסעודה, ואלו שנוהגים כן צריכים לברך גם על הירקות בורא פרי האדמה חוץ ממה שמברכים על פירות העץ, וגם צריכים להיזהר לאכול פחות משיעור כזית כדי שלא יתחייבו בברכה אחרונה ויכנסו למחלוקת אם צריך לברך ברכה אחרונה, ובדיעבד אם אכלו יותר משיעור כזית לא יברכו ברכה אחרונה, ועדיף לנהוג כמו שכתבנו בהלכה הקודמת שישטלו ידיים ויאכלו כזית לחם ואז יעשו את כל הסימנים.

ז. צריך להיזהר שכל המאכלים יהיו בכשרות טובה ומהודרת, ולכן יזהר להפריש מהפירות והירקות תרומות ומעשרות לפני החג, וכן יזהר שלא יהיו תולעים וחרקים בירקות, וכן שהבשר יהיה "חלק" ואם אינו מוצא בשר "חלק" עדיף שיאכל עוף.

ח. יש נוהגים שהגדול של הבית מברך ואומר את "יהי רצון" בקול רם ובני הבית שומעים ועונים אמן ויוצאים ידי חובה ומנהג טוב הוא, אולם רשאים כל אחד ואחד מבני הבית לברך בעצמו את הברכות ולומר את "יהי רצון" ואינו חייב לצאת ידי חובה בברכתו של בעל הבית. ולכתחילה עדיף לברך קודם על הפרי ויטעם ממנו, ואחר כך יאמר את "יהי רצון" ושוב יטעם ממנו.

ט. יש נוהגים שלא לאכול בראש השנה דבר חמוץ או חריף או מר וכן אפילו תבשיל מבושל שהוא חמוץ יש נוהגים שלא לאכול, אלא אוכלים רק דברים מתוקים לסימן טוב שתהיה כל השנה טובה ומתוקה, ונוהגים לאכול בשר שמן, ומכל מקום לא יאכל הרבה עד שימלאו כריסו.

י. נוהגים לטבל את הפת בברכת המוציא בדבש או בסוכה, מ"מ טוב גם לטבל במלח ע"פ הקבלה.

יא. יזהר שלא לכעוס בראש השנה מלבד האיסור החמור שלא לכעוס כל השנה כולה, בראש השנה שזה סימן לכל השנה כולה צריך להיזהר יותר, ויזהר שלא יכעס אפילו בליבו.

יב. מנהג טוב שלא לישון ביום ראש השנה, שאין נאה לישון ביום שבו ספרי חיים ומתים פתוחים, ועוד שהירושלמי אומר שהישן בראש השנה מזלו ישן (ואין חיוב לקום לפני עלות השחר אם הלך לישון בלילה והשינה נצרכת לו כדי שיוכל לכוון בתפילה אלא ישן כהרגלו ויקום כרגיל לתפילה). וכל אחד ילמד כפי יכולתו ואם אינו יודע ללמוד יקרא תהילים (ועדיף שיקרא מעט בכונה מאשר הרבה בלא כוונה) ואם כואב לו קצת הראש או שמרגיש חלש יוכל לנוח אחר חצות היום כדי שיוכל להתחזק לעבודת ה', ופשוט שבלילה מותר לישון.

יג. ביום הראשון של ראש השנה מנהג ישראל לעשות "תשליך" אחר תפילת מנחה, ונשים פטורות מאמירת התשליך.

יד. נאמר בתורה "יום תרועה יהיה לכם" ולכן מצות עשה מן התורה לשמוע קול שופר, וזהו עיקר מצות היום, ואותם אנשים שמקפידים לעשות את הסימנים בליל ראש השנה ולא שומעים קול שופר תופסים את הטפל ומזניחים את העיקר ולכן חייב כל אדם ללכת לבית הכנסת בבוקר כדי לשמוע תקיעת שופר, וצריך לכוון לצאת ידי חובה בשעה שהתוקע מברך "ברוך אתה ה'... לשמוע קול שופר" ויכוון לצאת ידי חובה בברכות וגם לצאת ידי חובה מצות שמיעת קול שופר. וגם הנשים, אף שפטורות ממצוות עשה שהזמן גרמא, נהגו לשמוע תקיעת שופר.

מה חסר לנו?

הדומות להיום. מושלם! אוטופיה! נפלא!!
אז למה יש לנו תחושה שדווקא אבותינו ואבות אבותינו חיו חיים רגועים יותר, לחוצים פחות?
נתון אחרון: השימוש בתרופות אנטי דיכאוניות וחרדתיות מקבוצת SSRI עלה ב-400% בחמישים השנים האחרונות.
אז מה, באמת חסר לנו?

יום ראש השנה א' בתשרי, הוא גם היום שבו נברא אדם הראשון. למעשה, אדם הראשון הספיק הרבה באותו יום - האלוקים יצר אותו ואת חוה, הניחם בגן העדן, הזהירם מלאכול מעץ הדעת, והם חטאו, אכלו וגורשו מגן עדן. רבינו עובדיה ספורנו, מחכמי אטליה שבתחילת המאה ה-16, מסביר בפירושו הנפלא על התורה, שחטא זה אינו רק חטא אישי של אדם הראשון, אלא מדובר באב-טיפוס לכל חטאי האדם בהיסטוריה. הנחש מייצג את היצר הרע שמגיע לפתות את האישה, המייצגת את כוח הדמיון. לפני האכילה מציג הנחש פרזנטציה מושלמת על הטעם, על ההנאה ועל הרווח העתידי שיקבלו אם יאכלו מעץ הדעת. הכול פנטזיה, דמיון, מצג שווא.

ואחרי החטא - מפח נפש, אכזבה, תחושת החמצה.

אם שאלנו מה חסר לנו, התשובה היא: לא כלום. טוב, כמעט לא כלום. אבל ככל שרמת החיים מסביבנו עולה, כוח הדמיון משלה אותנו יותר שאם נשיג עוד יותר - יהיו חיינו מושלמים. ואז נותר רק להשיג עוד קצת ועוד קצת...

וכמו שהתבטא ציניקן אחד ואמר, שהסיפוק שלנו מהמשכורת החדשית אינו תלויה בגובה המשכורת שלנו, אלא בגובה המשכורת של החבר שלנו בעבודה, או של הגיס שלנו במשפחה.

אז, בואו נקבל קבלה טובה לשנה החדשה: נחליף את העדשה שלנו, לא ניתן ליצר הרע ולדמיון שלנו לספר לנו מה חסר לנו, אלא נתמקד כל הזמן במה שיש לנו, וכשנסתכל סביבנו נראה שאנחנו עשירים.

שנה טובה!

הרב יהודה שמעוני מוגדר שיעור בישיבת אור דוד
למנוון הרצאות הרב כנסו לאתרנו: Rabenu.com

מספרים שלפני כ-200 שנה ישבו סב ונכדו במרפסת ביתם שבעיירה ושוחחו. "שמעתי שיש דבר כזה הנקרא גן עדן", החל הנכד לומר. "סבא, מהו גן עדן?" "אספר לך מה יש בגן עדן", ענה הסב. "היום, אם אתה רוצה לשתות כוס מים, עליך לטרוח וללכת עד הבאר, לשלשל את הדלי, להעלות אותו בחזרה כשהוא מלא, ולשאת אותו עד הבית כדי למלא כוס מים אחת. בגן עדן - רק לוחצים על כפתור, והמים זורמים". "ואווו..." התפעל הנכד. "ויש גם כפתור מים חמים ומים קרים", הוסיף הסבא בידענות. "מה עוד?" השתוקק הנכד לשמוע. "הנה", הסביר הסבא, "כשאני צריך להודיע דבר-מה לאבין, הנמצא כעת בעבודה, אני שולח אותך, מרחק 10 דקות הליכה, והוא עונה לך תשובה שבבילי. שוב עליך לחזור 10 דקות הליכה, ואם ארצה הבהרה - שוב 10 דקות ושוב 10 דקות. בגן עדן אני יושב כאן, לוחץ על כפתור ומשוחח עם אבין ועם כל אדם בעולם ללא כל טרחה". וכך ישב הנכד הפיקח ושמע על נפלאות גן עדן, הכוללות נסיעה, טיסה, חשמל ומה לא. ואז הפטיר את המסקנה הפשוטה: **"בטח האנשים שבגן עדן מ-א-ו-ד שמחים ורגועים..."**

אז מה חסר לנו?

נתונים אחדים על העולם המערבי:

תוחלת החיים כמעט הכפילה את עצמה ב-100 שנים האחרונות, והיא עומדת על ממוצע של למעלה מגיל 80 ברבות מהמדינות המתקדמות (כולל ישראל).

הבורות הגיעה לשיעור של פחות מעשירית האחוז. מי מכיר מישהו שלא יודע קרוא וכתוב?

התוצר לנפש עלה ב-600 אחוז מאז סיום מלחמת בעולם השנייה.

רמת החיים היום אינה דומה במאומה לרמת החיים בעבר. מי חלם לפני 50 שנה על מערכות מיזוג, מחשוב, שינוע ותקשורת

רוצים שנה טובה ומבורכת?

בכל ערב ראש השנה עורך הרה"ג דניאל זר שליט"א

פדיון נפש לשנה טובה ומבורכת!

בכה הפדיון לבטל גזרות רעות ולהשפיע על האדם

ישועות גדולות!